

REFERAT Handicaprådet d. 13-05-2026

Mødedato Onsdag d. 13. maj 2026 kl. 16:00

Mødested Medborgerhuset, lokale 1

Mødedeltagere Carsten Bech, Michelle Mozart Mikkelsen, Peter Sørensen, Jens Sønningsen, Thomas Borghus, Ragnar Dixen, Nikolaj Møller Jensen, Morten Høgh (Fravær), Iben Tulstrup Kristensen , Lone Baggersgaard Petersen (Fravær)

Indholdsfortegnelse

1. Godkendelse af dagsorden.....	3
2. Orientering om borgernes indgange til handicapområdet i Silkeborg Kommune.....	4
3. Drøftelse af dialogmøde mellem Handicaprådet og Socialudvalget.....	5
4. Drøftelse og beslutning om Handicaprådets input til fokusområder til uddeling af § 18 frivilligmi	6
5. Orientering om genbehandling af Ankestyrelsens Danmarks-kort 2024 i Socialudvalget.....	8
6. Orientering om utilsigtede hændelser 2025.....	11
7. Orientering om magtanvendelser på Socialområdet 2025.....	13
8. Orientering om retningslinje for brugerinddragelse i Familie- og Ungekontakten.....	16
9. Orientering om etablering af tre døgn beredskab i Silkeborg Kommune.....	18
10. Drøftelse af emner til næste møde samt kommende temadrøftelser.....	20
11. Til orientering.....	21
12. Underskriftsside.....	22

Punkt 1: 1. Godkendelse af dagsorden

Beslutning Handicaprådet den 13-05-2026

Godkendt med ændring om, at et punkt vedr. funktionsprogrammet for særlig pædagogisk indsats (SPI) v. børne- og familiechef Jette Stencel tilføjes dagsorden og behandles, som sag nr. 2. Efter udgivelsen af dagsorden er høringsmaterialet eftersendt til Handicaprådet.

Fraværende: Morten Høgh og Lone Baggersgaard Petersen

Beskrivelse af sagen

Dagsordenen skal godkendes.

Fraværende Morten Høgh, Lone Baggersgaard Petersen

Punkt 2: 2. Orientering om borgernes indgange til handicapområdet i Silkeborg Kommune

25/34811

Resume

Handicaprådet præsenteres for relevante indgange til handicapområdet i Silkeborg Kommune, hvor det er muligt at få tilbudt handicapkompenserende ydelser.

Indstilling

Socialafdelingen indstiller til Handicaprådet,

- at rådet tager orienteringen om borgernes indgange til efterretning

Beslutning Handicaprådet den 13-05-2026

Taget til efterretning. Bilag vedr. indgange vedhæftet.

Beskrivelse af sagen

Socialchefen fremviser og præsenterer relevante indgange i Silkeborg Kommune, herunder Socialafdelingen, Børne og Unge rådgivningen, Sundhed og Omsorg samt Beskæftigelsesafdelingen.

Bilag

Bilag 1 - Indgange til Handicaprådet

Fraværende Morten Høgh, Lone Baggersgaard Petersen

Punkt 3: 3. Drøftelse af dialogmøde mellem Handicaprådet og Socialudvalget

25/34811

Resume

Handicaprådet drøfter det kommende dialogmøde med Socialudvalget 20. maj 2026 med afsæt i de emner, som er udarbejdet af formandskaberne.

Indstilling

Socialchefen indstiller til Handicaprådet,

- at rådet drøfter dialogmødet mellem Handicaprådet og Socialudvalget.

Beslutning Handicaprådet den 13-05-2026

Drøftet.

Beskrivelse af sagen

På møde mellem formandskaberne for hhv. Handicaprådet og Socialudvalget blev der udarbejdet emner til det kommende dialogmøde mellem Handicaprådet og Socialudvalget 20. maj 2026. Med afsæt i disse emner drøfter Handicaprådet det kommende dialogmøde og rådets input til politikerne.

Emner til dialogmøde mellem Handicaprådet og Socialudvalget:

- Hvilke prioriteter og mål er udvalget optaget af?
- Handicaprådets input og opmærksomheder til Socialudvalget i forhold til drøftelserne af budgettet for 2027. Dialogmødet er traditionelt rammen for Handicaprådets mulighed for at komme med opmærksomhedspunkter til de indledende drøftelser af budgettet for 2027.
- Handicaprådets perspektiv på arbejdet med overgange på handicapområdet i kommunen (med overgangen menes både overgangen fra barn til voksen, overgangen fra at bo i eget hjem til et botilbud, overgang til nyt dagtilbud mv.). Handicaprådets perspektiver på arbejdet med overgange i kommunen. Hvilke perspektiver ser Handicaprådet for at udvikle arbejdet med overgange?
- Øvrige emner, som Handicaprådet er optaget af?

Fraværende Lone Baggersgaard Petersen, Morten Høgh

Punkt 4: 4. Drøftelse og beslutning om Handicaprådets input til fokusområder til uddeling af § 18 frivilligmidler for 2027

25/34811

Resume

Socialudvalget godkendte på udvalgs møde 6. september 2023, at processen for tildeling af § 18 frivilligmidler fremadrettet involverer en drøftelse på Handicaprådets første møde i kalenderåret, hvor rådet får mulighed for at komme med input til retning/fokusområde for årets uddeling af § 18 frivilligmidler til aktiviteter i efterfølgende år. Drøftelsen udskydes i 2026 til årets andet møde, da Handicaprådet er nyetableret pr. 2026, og dagsordenen for årets første møde derfor afveg fra den sædvanlige struktur.

Handicaprådet bedes med indeværende sag drøfte rådets input til retning/fokusområde(r) for uddelingen af § 18 frivilligmidler i 2027

Indstilling

Socialchefen indstiller til Handicaprådet,

- at Handicaprådets input til fokusområder til uddeling af § 18 frivilligmidler i 2027 drøftes,
- at der på baggrund af drøftelsen træffes beslutning om Handicaprådets input til fokusområder til uddeling af § 18 frivilligmidler i 2027.

Beslutning Handicaprådet den 13-05-2026

Drøftet.

Handicaprådet peger på at fællesskabende aktiviteter for børn og unge samt praktisk-musiske aktiviteter er vigtige fokusområder.

Beskrivelse af sagen

Hvert år i november træffer Socialudvalget i Silkeborg Kommune beslutning om fordeling af § 18 frivilligmidler til aktiviteter i det efterfølgende år.

Socialudvalget uddeler hvert år midler efter servicelovens § 18 til frivillige foreninger og organisationer, der opfylder kriterierne for at opnå støtte. De frivillige foreningers og organisationers indsats skal være til gavn for borgere i Silkeborg Kommune.

De frivillige foreninger og organisationer er alle vigtige samarbejdspartnere for Silkeborg Kommune, når der i løbet af året ydes frivilligt socialt arbejde i kommunen.

Gældende fra og med processen i 2023 frem mod uddeling af § 18 frivilligmidler, har praksis i Silkeborg Kommune været, at Handicaprådet på årets første rådsmøde drøfter input til retning/fokusområde(r) for uddeling af § 18 frivilligmidler til aktiviteter i det efterfølgende år.

På Handicaprådets møde 27. februar 2025 gav Handicaprådet deres input til retning/fokusområde for uddeling af § 18 frivilligmidler til aktiviteter i 2026.

Handicaprådet pegede på fokusområder som støtter aktiviteter, som er rettet mod bekæmpelse af ensomhed og tilknytning til fællesskaber.

Derudover pegede Handicaprådet på at Socialudvalget kunne overveje at give flerårige bevillinger, hvis foreninger søger midler til aktiviteter der er flerårige, med det formål at sikre ro omkring aktiviteten.

På Socialudvalgets møde 5. november 2025 godkendte Socialudvalget fordeling af § 18 frivilligmidler i 2026. Ifm. fordelingen tog Socialudvalget Handicaprådets input til efterretning.

Med indeværende sag bedes Handicaprådet drøfte og træffe beslutning om rådets input til retning/fokusområde(r) for uddeling af § 18 frivilligmidler til aktiviteter i 2027.

Fraværende Lone Baggersgaard Petersen, Morten Høgh

Punkt 5: 5. Orientering om genbehandling af Ankestyrelsens Danmarkskort 2024 i Socialudvalget

25/34811

Resume

Socialudvalget drøftede på møde 8. april 2026 atter Ankestyrelsens Danmarkskort 2024 på baggrund af byrådets beslutning om, at relevante fagudvalg (herunder Socialudvalget) skulle behandle sagen igen med det formål at nedbringe antallet af omgjorte afgørelser fra Silkeborg Kommune. Udvalgets drøftelser gav dog ikke anledning til at iværksætte yderligere initiativer for at nedbringe omgørelsesprocenten for voksenhandicapområdet.

Siden byrådets beslutning i december 2025 har Ankestyrelsen offentliggjort nye tal for påklagede afgørelser i kommunerne i 2025. Tallene fra Silkeborg Kommune viser, at kommunens omgørelsesprocenter igen ligger under landsgennemsnittet i 2025.

Indstilling

Socialchefen indstiller til Handicaprådet,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Handicaprådet den 13-05-2026

Taget til efterretning.

Beskrivelse af sagen

Byrådet besluttede på møde 16. december 2025, at Socialudvalget (og flere stående udvalg) skulle præsenteres for mulige handlinger med det formål at nedbringe antallet af omgjorte afgørelser i Silkeborg Kommune. Baggrunden herfor var en orientering om det såkaldte Danmarkskort for 2024, som viste, at Silkeborg Kommunes omgørelsesprocenter lå over landsgennemsnittet og var steget i forhold til året før (2023).

I 2024 var den samlede omgørelsesprocent for afgørelser efter serviceloven fra Silkeborg Kommune 59%, mens landsgennemsnittet var 44,9%. De omgjorte sager blev primært hjemvist til fornyet behandling i Silkeborg Kommune, mens få afgørelser i sager fra Silkeborg Kommune blev ændret af Ankestyrelsen.

Socialudvalget har genbehandlet Danmarkskortet for 2024 på møde 8. april 2026 og ikke fundet grundlag for, at der iværksættes yderligere initiativer for at nedbringe omgørelsesprocenten for voksenhandicapområdet. Sagen sendes nu til orientering i Handicaprådet.

Danmarkskortet

Danmarkskortet er et kommuneopdelt kort med det forudgående års statistik over Ankestyrelsens stillingtagen til borgernes klager over kommunale afgørelser.

I forhold til Silkeborg Kommune omfatter kortet afgørelser truffet efter serviceloven af Socialafdelingen, Børne- og Familieafdelingen samt Sundhed- og Omsorgsafdelingen.

Hvad viser Danmarkskortet?

Danmarkskortet viser, hvordan Ankestyrelsen vurderer kommunernes påklagede afgørelser.

Ankestyrelsen kan enten:

- Stadfæste kommunens afgørelse (Ankestyrelsen er enig i afgørelsen).
- Ændre kommunens afgørelse (Ankestyrelsens er uenig i kommunens afgørelse).
- Hjemvise kommunens afgørelse (sagen mangler oplysninger, og kommunen skal behandle sagen igen).

Omgørelsesprocenten udgøres af både ændrede og hjemviste afgørelser.

Hvad viser Danmarkskortet ikke?

Følgende fremgår af Social- og Boligministeriets læsevejledning til Danmarkskortet:

”Danmarkskortet viser ikke oplysninger om de sager i kommunerne, som ikke påklages til Ankestyrelsen. Omgørelsesprocenten viser dermed ikke hvor stor en del af det samlede antal sager eller afgørelser i kommunerne, som indeholder fejl, eller som påklages til Ankestyrelsen.

Ligeledes vil afgørelsen i den del af sagerne, som hjemvises, ikke nødvendigvis ændres som følge af yderligere oplysninger mv. Omgørelsesprocenten kan derfor ikke bruges til at udtale sig om den generelle kvalitet af kommunens sagsbehandling.”

Danmarkskortet indeholder tre kort:

1. Danmarkskortet for socialområdet, som omfatter hele serviceloven (dvs. Socialafdelingen, Børne- og Familieafdelingen og Sundheds- og Omsorgsafdelingen).
2. Danmarkskortet for børnehandicapområdet (Børne- og Familieafdelingen).
3. Danmarkskortet for voksenhandicapområdet (Socialafdelingen og Sundheds- og Omsorgsafdelingen).

Arbejde med kvalitet i sagsbehandlingen i Socialafdelingen

Socialafdelingen arbejder løbende med at sikre kvalitet i sagsbehandlingen. Arbejdet omfatter juridisk undervisning af alle rådgivere i Myndighedssektionen. Undervisningen er praksisnær og inddrager erfaringer fra de afgørelser, som Ankestyrelsen har omgjort.

I 2026 arbejder Socialafdelingen desuden med to nye tiltag, som har til formål at forbedre kvaliteten af sagsbehandlingen.

Det første tiltag handler om at udvikle og styrke BPA-området, dvs. serviceloven §96 borgerstyret personlig assistance, hvor omgørelsesprocenten var høj i Silkeborg Kommune i 2024. Socialafdelingen har i 2026 igangsat et udviklingsarbejde på dette område, som bl.a. skal sikre ensartethed og gennemsigtighed for borgerne i sagsbehandlingsprocessen og i samarbejdet med Socialafdelingen om ordningen. I processen arbejder Socialafdelingen også på at inddrage borgere, som har personlige erfaringer med BPA-ordningen, med henblik på at styrke dialog og kommunikation om området. BPA-området dagsordenssættes desuden på Socialudvalgets temamøde i maj 2026.

Det andet tiltag vedrører genvurdering af påklagede sager, hvor Socialafdelingen fastholder afgørelsen. I disse sager vil Socialafdelingen arbejde med en ny procedure, hvor rådgiverne får sparring fra hinanden og med deltagelse af jurist. Herved sikres det, at der kommer flere øjne på afgørelsen, samt at der inddrages såvel et socialfagligt som et juridisk blik på genvurderingen af afgørelsen. Genvurderingsfasen er dog kort, og det er også begrænset, hvilke ændringer der kan foretages i denne fase. Derfor er det vigtigt, at der arbejdes med kvaliteten i sagsbehandlingen forud for afgørelsen. Dette gøres bl.a. ved kollegial, ledelsesmæssig og juridisk sparring.

Effekten af de administrative tiltag, som Socialafdelingen arbejder med, vil ikke kunne ses med det samme i omgørelsesprocenterne. Det skyldes både, at tiltagene skal implementeres og have tid til at virke, samt at Danmarkskortet opgøres med et års forsinkelse.

Foruden de to tiltag arbejder Socialafdelingen generelt på at styrke inddragelse og dialog med borgere og pårørende i alle dele af sagsbehandlingen og i samarbejdet om konkrete indsatser. Denne tilgang til samarbejdet skal sikre, at borgere og pårørende oplever at blive hørt og inddraget, hvilket måske også kan føre til større forståelse for de truffe afgørelser.

Socialchefen anbefaler ikke, at der iværksættes yderligere tiltag for at nedbringe antallet af omgjorte afgørelser, idet det vurderes, at de administrative tiltag, som er beskrevet ovenfor, kan imødekomme byrådets bekymring og sikre kvalitet i sagsbehandlingen i Socialafdelingen.

Derudover er der netop offentliggjort tal for 2025 over påklagede afgørelser, som viser, at Silkeborg Kommunes omgørelsesprocenter igen ligger under landsgennemsnittet. Med andre ord er der altså ikke noget, som peger på, at der er tale om en tendens fra 2024, der fortsætter ind i 2025 – nærmere at 2024 var et usædvanligt år i forhold til påklagede afgørelser fra Silkeborg Kommune.

Tal for 2025 over påklagede afgørelser er netop offentliggjort

Siden byrådets behandling af Danmarkskortet for 2024 er der offentliggjort sammenlignelige tal for 2025 i Ankestyrelsens Talportal. Det officielle Danmarkskort 2025 offentliggøres hvert år inden 1. juli og er baseret på tallene fra Talportalen. Selve Danmarkskortet 2025 behandles i 2. halvdel af 2026, men tallene fra Talportalen ses i tabellen nedenfor. På grund af folketingsvalget er kommunernes høringsfrist vedrørende tallene skubbet, og dermed har kommunerne endnu ikke haft mulighed for at indgive høringssvar til de nye tal.

Omgørelsesprocenter i Silkeborg Kommune holdt op mod landsgennemsnittet i 2025

	Omgørelsesprocent Silkeborg 2025	Omgørelsesprocent landsgennemsnit 2025
Danmarkskort hele serviceloven	34,5%	42%
Danmarkskort voksenhandicap-området	38,1%	43,1%

Kilde: Ankestyrelsens Talportal, marts 2026.

Den samlede omgørelsesprocent for sager fra Silkeborg Kommune er i 2025 34,5%, hvilket er lavere end landsgennemsnittet, der er 42%.

Omgørelsesprocenten for voksenhandicapområdet for sager fra Silkeborg Kommune er i 2025 38,1%. Til sammenligning er omgørelsesprocenten på voksenhandicapområdet på landsplan 43,1%.

Af de afgørelser fra Silkeborg Kommune, som borgere har påklaget til Ankestyrelsen i 2025, er der altså færre afgørelser, der hjemvises til ny behandling eller ændres, sammenlignet med landsgennemsnittet.

Fraværende Morten Høgh, Lone Baggersgaard Petersen

Punkt 6: 6. Orientering om utilsigtede hændelser 2025

25/34811

Resume

Orientering om utilsigtede hændelser i Silkeborg Kommune i 2025. Orientering indeholder beskrivelse af indrapporterede utilsigtede hændelser i Silkeborg Kommune i 2025 og hvordan, der arbejdes med at forebygge utilsigtede hændelser.

Indstilling

Socialchefen indstiller til Handicaprådet,

- at orientering tages til efterretning

Beslutning Handicaprådet den 13-05-2026

Taget til efterretning.

Beskrivelse af sagen

Rapporterede UTH' er i 2025

Utilsigtede hændelser (UTH) er hændelser og fejl, der opstår i forbindelse med sundhedsfaglige opgaver, og som medfører eller kunne have medført skade på borgeren.

I 2025 har der i Silkeborg Kommune været 10.198 UTH' er i alt (8.156 i 2024), bl.a. fordelt på:

- Ældre- og sundhedsområdet med 7.330 UTH' er (6.599 i 2024)
- Socialområdet med 2.823 UTH' er (1.532 i 2024)
- Børne- og familieområdet med 28 UTH' er (22 UTH' er i 2024)

Processer omkring medicinbehandling udgør med 6.821 den største gruppe af UTH' er. Det store antal skal ses i lyset af, at der alene i Sundheds- og Omsorgsafdelingen er over en million medicinbehandling om året. UTH' er handler fx om medicin, der ikke bliver ophældt med den rette dosis, givet på et forkert tidspunkt eller ikke bliver opbevaret efter anvisningerne. Mange UTH' er opdages i tide og påvirker derfor ikke borgeren.

Fald udgjorde i 2025 den næststørste gruppe med 2715 UTH' er.

Antallet af UTH' er har været støt stigende gennem flere år. En af årsagerne kan tilskrives muligheden for at indrapportere grupper af UTH som samlerapportering for en måned ad gangen i stedet for at rapportere hver UTH som enkeltrapportering. I 2024 blev grupperne af UTH, der kan samlerapporteres udvidet, og der er i 2026 kommet endnu en udvidelse.

Samtidig med at der er sket en stigning i antallet af UTH' er, der er indrapporteret som samlerapportering, er der sket et fald i UTH' er, der rapporteres som enkeltrapportering.

Arbejdet med utilsigtede hændelser

Mange medarbejdere ved, hvad man bør gøre – og ved også, hvordan man gør det i praksis. Alligevel lykkes det ikke altid. Det er her utilsigtede hændelser opstår, og hvor læringssystemet spiller en central rolle: At identificere, analysere og dele erfaringer med henblik på at forbedre systemer og forebygge gentagelser.

Rapporteringssystemet understøtter samtidig en kultur, hvor man lærer af de fejl, der begås. Det er vigtigt at have en kultur, hvor der er åbenhed om fejl og en oplevelse af, at arbejdet med utilsigtede hændelser bruges til at forbedre kvaliteten og patientsikkerheden for borgerne. Det gør det meningsfuldt og trykt for medarbejdere at indrapportere utilsigtede hændelser. Et højt antal rapporterede UTH' er skal derfor ikke ses som udtryk for, at patientsikkerheden er særligt truet disse steder i forhold til steder med færre rapporterede UTH' er.

I Silkeborg Kommune er der en tværgående risikomanager og decentrale sagsbehandlere, der lokalt varetager opgaven med sagsopfølgning af de enkelte UTH' er. I analysen af de enkelte UTH' er er der fokus på spørgsmålene: Hvad skete der, hvordan kunne det ske, og hvordan reducerer vi sandsynligheden for, at hændelsen sker igen?

Forebyggende indsatser

Både Socialafdelingen og Sundheds- og Omsorgsafdelingen reviderer løbende retningslinjer for medicin håndtering ud fra nationale vejledninger og lovgivning. Sociale botilbud har netop afsluttet deltagelse i den 3-årige nationale indsats ”Sikker medicinering”.

Bostederne er ved at indføre faste botilbudslæger som et led i at styrke kvaliteten i de sundhedsfaglige indsatser. Næste skridt bliver at udvikle samarbejdet og vurdere behovet for en mere samlet indsats. Den faste lægetilknytning forventes at understøtte forebyggelse af medicinrelaterede UTH' er.

I 2026 vil Socialafdelingen yderligere styrke fokus på dosispakket medicin, som et led i at forebygge fejl i ophældning og administration.

Sundheds- og Omsorgsafdelingen har i 2025 opdateret samtlige sundheds- og plejefaglige retningslinjer, der er tilgængelige for medarbejdere i Faglig Håndbog på Intranettet.

I 2026 styrker Sundheds- og Omsorgsafdelingen sagsbehandlingen og forebyggelsen af UTH' er på plejecentrene ved at sygeplejerske på hvert plejecenter bliver UTH-sagsbehandler, så de kan understøtte ledelsen i det forebyggende arbejde.

Denne form er etableret i hjemmepleje- og sygeplejegrupperne. Her er der forventning om, at etablering af tværfaglige teams giver et mere direkte samarbejde, så faggrupperne i fællesskab arbejder med at styrke kvaliteten og patientsikkerheden hos den enkelte borger.

Baggrund

Det er lovpligtigt for medarbejdere at indrapportere utilsigtede hændelser, der vedrører sundhedsfaglige opgaver. Borgere og pårørende kan også indrapportere utilsigtede hændelser.

Det er Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut, der har ansvar for rapporteringspligten. De modtager de anonymiserede UTH' er efter lokal sagsbehandling og vurderer, om der er mønstre og tendenser på tværs af landet, der kræver særlig opmærksomhed med fx nationale tiltag og kampagner. Rapporteringssystemet tilgodeser således både lokal og national læring og forebyggelse.

Rapporteringspligten er sanktionsfrit, og der er ingen sammenhæng med klage- og erstatningssystemer. Det er muligt at indrapportere UTH anonymt.

Fraværende Morten Høgh, Lone Baggersgaard Petersen

Punkt 7: 7. Orientering om magtanvendelser på Socialområdet 2025

25/34811

Resume

Handicaprådet orienteres om magtanvendelser til Socialområdet i 2025.

Indstilling

Socialchefen indstiller til Handicaprådet,

- at orienteringen vedrørende magtanvendelser på socialområdet i 2025 tages til efterretning.

Beslutning Handicaprådet den 13-05-2026

Taget til efterretning

Beskrivelse af sagen

Kommunalbestyrelsen følger udviklingen i anvendelse af magt og andre indgreb i den personlige frihed. Der er lovkrav om en årlig beretning om udviklingen.

Betingelserne for at anvende magt og andre indgreb i selvbestemmelsesret er reguleret af servicelovens kapitel 24, 24 a og 24 b. Samlet set er antallet af magtanvendelser i 2025 faldet markant med 26 færre indberetninger.

Formål med magtanvendelsesreglerne

Det overordnede formål med magtanvendelsesreglerne er at sikre omsorgen og retssikkerheden for de svageste borgere.

Registrering og indberetning af magtanvendelser

Anvendelse af magt registreres og indberettes af personalet og lederen på bo- og dagtilbud. Dette tjener flere formål:

- at omsorgspersonalet og deres ledere reflekterer over den måde, som arbejdet udføres på aktuelt og fremover for at forebygge nye tilfælde af magtanvendelser.
- at oplyse den kommunale myndighed, som vurderer, om indberetningen giver anledning til bemærkninger eller ændringer i kommunens afgørelser om borgerens forhold, herunder vurdere, om der er behov for f.eks. pædagogisk opfølgning.
- at oplyse det driftsorienterede tilsyn, herunder Socialtilsynet, som vurderer, om indberetningen giver anledning til tilsynsmæssige overvejelser.
- at udarbejde en årlig beretning om udviklingen omkring magtanvendelser.

Udviklingen i antallet af magtanvendelser

Serviceloven forkortes i tabellen SEL Straffeloven forkortes STR.

Lovgrundlag

	2024	2025
SEL § 124 c afværgehjælp (fastholdelse for at afværge ødelæggelse af ting)	4	-
SEL § 124 d akut fastholdelse + tilbageførelse (risiko for personskade)	30	25
SEL § 125 særlige dørbnere	2	3

SEL § 128 stofselser	19	20
SEL § 128 b tryghedsskabende velfærdsteknologi	24	8
SEL § 128 c låsning og sikring af yderdøre og vinduer	1	1
SEL § 128 d låse og sikre døre til fælles opholdsrum	-	-
SEL § 128 e låse og sikre døre til servicearealer og fælles køkkener	-	-
SEL § 128 f låse og sikre låger mv. fra et bo- og dagtilbuds udeareal	1	1
SEL § 128 g låse eller sikre et eller flere skabe, skuffer mv.	-	-
SEL § 128 h åbning af aflåst eller sikret yderdør til en borgers egen bolig i et botilbud	-	-
SEL § 129 flytning uden samtykke	5	7
SEL § 136 a stk. 3 fastholdelse i hygiejnesituationer	3	-
Indgreb fortaget uden hjemmel	12	14
STR §§ 13/14 nødret/nødværge	4	
I alt	105	79

Indberetningerne er inkl. magtanvendelser over for Silkeborg-borgere i udenbys tilbud.

Magtanvendelser kan deles op i 4 kategorier:

1. Forhåndsgodkendelser der gives af kommunen efter SEL §§ 125, 128, 128 b, 128 c, 128 d, 128 e, 128 f, 128 g, 128 h, og 136 a stk. 3.

Samlet set er tallet faldet til 33 i 2025 fra 47 i 2024.

Under denne kategori hører f.eks. tilladelse til fastspænding med stofsele til kørestol for at forhindre fald med deraf følgende personskade. Tilladelse til at anvende tryghedsskabende velfærdsteknologi som f.eks. døralarmer, låsning – og sikring af døre hører også under denne kategori. Tilladelserne er givet i overensstemmelse med værge/pårørende, og uden at borgeren har modsat sig. Der er krav om forhåndsgodkendelse, selvom borger og værge ikke modsætter sig.

Årsagen til faldet i antallet af indberetninger jf. SEL § 128 b tryghedsskabende velfærdsteknologi fra 24 i 2024 til 8 i 2025, skyldes at reglerne for brugen af epilepsialarmer fra 1. juli 2024 blev lempet markant. Socialafdelingen har siden da ikke skulle søge om forhåndsgodkendelse for at benytte epilepsialarmer. Epilepsialarmer betragtes dermed ikke længere som magtanvendelse.

2. Akut fastholdelse for at forhindre enten personskade eller væsentlige ødelæggelser af ting efter SEL §§ 124 c og 124 d

Tallene er faldet fra 34 i 2024 til 25 i 2025.

Personalet har altså fastholdt eller tilbageholdt en person for at forhindre personskade, men der har i 2025 ikke været nogen indberetninger af afværgehjælp (fastholdelse for at afværge ødelæggelse af ting).

Antallet af indberetninger fordeler sig nogenlunde ens mellem de interne og eksterne tilbud. Sidste år var der en stor overvægt på de eksterne bo- og dagtilbud. En forklaring på udviklingen det seneste år kan være, at Silkeborg Kommune har fået flere borgere med komplekse behov på interne tilbud. Det er myndighedssektionen i Socialafdelingen, der har det personrettede tilsyn og opfølgningen i forhold til de konkrete borgere, herunder at inddrage magtanvendelserne ved opfølgning, tilsyn og udarbejdelse af handleplan.

3. Flytning uden samtykke efter SEL § 129

Tallet er steget fra 5 i 2024 til 7 i 2025.

Der er i sig selv ikke noget bemærkelsesværdigt i stigningen. Det er alene udtryk for, at der er flyttet to borgere mere som er flytte i 2025 end i 2024, som ikke selv har været i stand til give samtykke til flytning. Borgerne skal derfor flytte efter servicelovens § 129, hvor flytningen skal godkendes af Familieretshuset. Dette gælder også, selvom borger og værger ikke modsætter sig flytningen.

4. Magtanvendelse uden hjemmel

Dette tal er 12 i 2024 til 14 i 2025.

Kategorien kan dække over forskellige situationer. F.eks. at personalet på et bosted låser sig ind i en borgers lejlighed uden samtykke fra borgeren. Det kan være, fordi der er bekymring for, at borgeren er selvmordstruet eller selvskadende. Borgerens bolig er ukrænkelig og personalet kun må gå ind efter samtykke fra borgeren. Uden samtykke fra borgeren kræver det lovhjemmel eller dommerkendelse, hvis personalet skal låse sig ind. Dette gælder også, selvom borgeren bor i et botilbud og har betydeligt nedsat psykisk funktionsevne. Andre eksempler kan være, hvor personalet har skubbet til en borger eller hevet i en borger for at undgå, at borgeren bliver påkørt af en bil eller angrebet af en anden borger.

Borgerinddragelse

Sendes til orientering i Seniorrådet.

Fraværende Morten Høgh, Lone Baggersgaard Petersen

Punkt 8: 8. Orientering om retningslinje for brugerinddragelse i Familie- og Ungekontakten

25/34811

Resume

Barnets Lov stiller krav om, at børn, unge og familier får reel indflydelse på de tilbud, de modtager. Familie- og Ungekontakten har udarbejdet retningslinjer, som skal sikre systematik, kvalitet og løbende evaluering af brugerinddragelse.

Indstilling

Socialchefen indstiller til Handicaprådet,

- at retningslinjer for brugerinddragelse for Familie- og Ungekontakten tages til efterretning.

Beslutning Handicaprådet den 13-05-2026

Taget til efterretning.

Beskrivelse af sagen

Barnets lov, der trådte i kraft 1. januar 2024, styrker børn og unges rettigheder på en række punkter, blandt andet fremgår det af Lov, § 16, stk. 1, at kommunen skal sørge for, at børn, unge og familier, der bruger tilbud efter Barnets Lov, får mulighed for at få indflydelse på tilbuddene.

Dagtilbuds-, Skole- og Familieudvalget besluttede på møde 12. maj 2025, at der skulle udarbejdes retningslinje for brugerindflydelsen på Silkeborg Kommunes ambulante tilbud, Familie og Ungekontakten.

En retningslinje er kendetegnet ved, at den:

- er nedskrevet
- har tydelig systematik, der fungerer som beslutningsstøtte for alle på arbejdspladsen
- er baseret på 'bedste praksis'
- skal sikre ensartet og høj kvalitet, men giver plads til fagligt skøn
- er beskrevet, så den kan evalueres

Familie- og Ungekontaktens retningslinjer for brugerinddragelse indebærer:

Barnets aktive deltagelse

I Familie- og Ungekontakten inddrager vi altid barnet eller den unge aktivt i deres eget forløb. Vi sikrer, at deres stemme bliver hørt, forstået og anvendt i beslutninger om mål og møder. Medarbejderen foretager en løbende faglig vurdering af den mest hensigtsmæssige form for deltagelse og giver tydelig og relevant information om, hvad der sker i sagen, så barnet/den unge oplever reel indflydelse, gennemsigtighed og sammenhæng.

Helhedsorienteret tilgang

Vi arbejder ud fra barnets samlede livssituation og samarbejder tæt med familie, skole/daginstitution, private netværk og relevante fagpersoner. Indsatsen koordineres på tværs, så barnet oplever et sammenhængende, stabilt og meningsfuldt forløb.

Progression i mål

Alle forløb bygger på tydelige mål, og tager afsæt i formålet med indsatsen. Vi følger systematisk op sammen med barnet/den unge og familien for at sikre progression, og at målene er meningsfulde. Vi tilpasser indsatsen, når der er

behov for det.

Trygge og indbydende miljøer, der understøtter inddragelse

Vi gennemfører samtaler og møder i miljøer, hvor barnet eller den unge føler sig tryk, f.eks. hjemme, i skolen eller i Familie- og Ungekontaktens egne lokaler. Tryghed er en grundlæggende forudsætning for åben dialog og reel deltagelse.

Løbende fokuseret evaluering af udvalgte indsatser

Vi gennemfører evalueringer på udvalgte indsatser, hvor børn, unge og forældre giver feedback på deres oplevelse af forløbet. Tilbagemeldingerne bruges til at justere struktur, metode og indhold, så indsatsen udvikles i takt med brugernes behov.

Opsamlende

For at fastholde og videreudvikle kvaliteten i brugerinddragelsen vil ledelsen årligt præsentere retningslinjerne for medarbejderne med henblik på evaluering af aktuel praksis.

Fraværende Morten Høgh, Lone Baggersgaard Petersen

Punkt 9: 9. Orientering om etablering af tre døgn's beredskab i Silkeborg Kommune

25/34811

Resume

Silkeborg Kommune har i 2025 arbejdet med revidering og opdatering af alle afdelingers beredskabsplaner, herunder udarbejdelse af indsatsplan for forsyningssvigt af strøm, vand og varme i tre døgn. I den forbindelse er der på socialfaglige botilbud og bofællesskaber i både Socialafdelingen og Børne- og Familieafdelingen blevet etableret lokale lagre, som sikrer, at borgere og medarbejdere på tilbuddene kan klare sig i tre døgn under en eventuel krise med forsyningssvigt.

Indstilling

Socialchefen indstiller til Handicaprådet,

- at orientering om etablering af tre døgn's beredskab i Silkeborg Kommune tages til efterretning.

Beslutning Handicaprådet den 13-05-2026

Taget til efterretning

Beskrivelse af sagen

Minimum hvert fjerde år skal Silkeborg Kommunes beredskabsplaner revideres. I efteråret 2025 gennemgik forvaltningen alle eksisterende beredskabsplaner, og med udgangspunkt i det aktuelle nationale risikobillede blev yderligere indsatsplaner og action cards, herunder en indsatsplan for forsyningssvigt af strøm, vand og varme i op til tre døgn, tilføjet til det samlede beredskabsmateriale.

Alle Silkeborg Kommunes beredskabsplaner er offentligt tilgængelige og kan tilgås direkte via dette [link](#).

Etablering af tre døgn's beredskab på socialfaglige botilbud og bofællesskaber

I juni 2024 udsendte nationale myndigheder pjecen "Forberedt på kriser". Den indeholder en generel anbefaling til den danske befolkning om at forberede sig på krisesituationer af op til tre døgn's varighed. Pjecen indeholder også konkrete råd til, hvordan borgere opbygger et tilstrækkeligt hjemmeberedskab i husstanden.

Med henblik på at bidrage til større klarhed og bedre rammer for kommuners og regioners beredskabsplanlægning særligt ift. sårbare borgere, så det danske samfund er så robust og forberedt som muligt, har Styrelsen for Samfundssikkerhed udarbejdet en række anbefalinger til at understøtte beredskabsplanlægningen for sårbare borgere i landets kommuner og regioner.

Med udgangspunkt i ovenstående har Sundheds- og Omsorgsafdelingen, Børne- og Familieafdelingen og Socialafdelingen i Silkeborg Kommune samarbejdet om at udvikle en indsatsplan for forsyningssvigt af strøm, vand og varme i op til tre døgn. Alle tre afdelinger har sårbare borgere i deres varetægt og har dermed en forpligtelse til at sikre borgerne i henhold til styrelsens anbefalinger.

Med udgangspunkt i indsatsplanen for forsyningssvigt er der på Socialafdelingens og Børne- og Familieafdelingens botilbud og bofællesskaber etableret lokale lagre af vand, mad, hygiejneartikler/værnemidler, m.m., så det er muligt for borgere og medarbejdere på tilbuddene at klare sig i tre døgn. Der er ligeledes klargjort til brug af nødstrøm, så det er muligt at sikre strømforsyning til mindre, strømkrævende opgaver.

Borgere med livsnødvendigt, strømkrævende udstyr, som ikke kan opholde sig på tilbuddet, hvor de har bopæl, kan – efter en individuel, faglig vurdering – blive evakueret til Marienlund daghjem i Silkeborg, hvor der er sikret nødstrøm fra en større, mobil generator.

Borgere, som bor i eget hjem, opfordres til at forholde sig til de generelle anbefalinger til opbygning af hjemmeberedskab, idet beredskabet, som er etableret på socialfaglige botilbud og bofællesskaber udelukkende omfatter tilbuddenes beboere

og personale.

Særligt for borgere med bevilliget respiratorisk overvågning

Borgere, som er bevilliget respiratorisk overvågning via Region Midtjylland, har modtaget information fra regionen om, hvordan de bør forholde sig i tilfælde af længerevarende strømsvigt.

Fraværende Morten Høgh, Lone Baggersgaard Petersen

Punkt 10: 10. Drøftelse af emner til næste møde samt kommende temadrøftelser

25/34811

Resume

Handicaprådet drøfter emner til det kommende møde samt kommende temadrøftelser

Indstilling

Socialchefen indstiller til Handicaprådet,

- at emner og kommende temaer drøftes

Beslutning Handicaprådet den 13-05-2026

.

Beskrivelse af sagen

Handicaprådet drøfter på møderne emner til næste møde samt kommende temadrøftelser.

Fraværende Morten Høgh, Lone Baggersgaard Petersen

Punkt 11: 11. Til orientering

25/34811

Beslutning Handicaprådet den 13-05-2026

.

Fraværende Morten Høgh, Lone Baggersgaard Petersen

Punkt 12: 12. Underskriftsside

Beskrivelse af sagen

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på Godkend

Fraværende Morten Høgh, Lone Baggersgaard Petersen